

Милятинська Д.Б.
*студентка 1-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ТА НАПРЯМКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ АДВОКАТУРИ В УНР ЗА ЧАСІВ ДИРЕКТОРІЇ

конституція срср 1936 р. встановила «право трудящих на об'єднання в громадські організації ». у відповідності з ним і відбувалося об'єднання адвокатів в колегії.

Формально самоврядні колегії захисників з часу їх утворення були під наглядом обласних судів. а з початку 30-х рр. перейшли під контроль Наркомюста.

соціальні зміни, що відбулися в роки радянської влади, подальші політичні події вимагали та організованого зміни адвокатури.

так, 16 серпня 1939 постановою рНк срср було затверджено нове «Положення про адвокатуру срср », передбачив створення юридичних консультацій. воно дозволяло практично всі питання організації та діяльності адвокатури на тому етапі. цим Положенням встановлювалося, що колегії адвокатів утворювалися в кряях, областях, автономних республіках, не мають обласного поділу.

Загальне державне керівництво адвокатурою покладалося на НКю срср, союзних і автономних республік, визначалися конкретні завдання з надання юридичної допомоги населенню, установам, організаціям і підприємствам:

- а) дача юридичних консультацій (рад, довідок, роз'яснень і т.п.);
- б) складання заяв, скарг та інших документів на прохання громадян, установ, організацій і підприємств;
- в) участь адвокатів у судових процесах в якості захисників обвинувачених, представників відповідачів, позивачів та інших зацікавлених осіб.

Положенням був закріплений новий принцип, відповідно до якого в адвокатуру могли вступати лише особи, які мають юридичну освіту або не менше 3-х річний стаж роботи в якості судді, прокурора, слідчого і юрисконсульта. ст.14 Положення закріплювала

найважливіший демократичний принцип: «всі питання, пов'язані з організацією і діяльністю колегії адвокатів, вирішуються загальним збором членів колегії адвокатів та президією колегії адвокатів». «Положенням» було встановлено, що колегії адвокатів користуються правами юридичної особи.

Загальне збори колегії адвокатів повинно було скликатися не рідше двох разів на рік. Президія колегії адвокатів і ревізійна комісія обиралися таємним голосуванням строком на два роки. Президія колегії здійснював керівництво всієї практичної діяльністю колегії, обирав зі свого складу голову, його заступника і секретаря президії.

у районних центрах і містах області, краю, республіки створювалися юридичні консультації. керівниками їх були завідувачі, призначувані президією колегії. Завідувачі юридичними консультаціями, в яких працювало не менше 15 адвокатів, звільнялися від ведення судових справ. Їх праця оплачувалася президією колегії адвокатів.

в юрконсультація, де працювало менше 15 адвокатів, завідувачі не звільнялися від ведення справ, але за роботу в якості завідувача вони отримували додаткове винагороду в розмірі, що встановлюється президією колегії.

оплата юридичної допомоги, наданої адвокатами, проводилася на підставі інструкції, видаваної Наркомюстом срср.

За несумлінне виконання адвокатами своїх обов'язків, порушення такси оплати та інші проступки президія колегії міг накладати на них одне з наступних стягнень:

- 1) зауваження,
- 2) догану,
- 3) строгий догана,
- 4) відсторонення від роботи адвоката на строк до шести місяців,
- 5) виключення зі складу колегії адвокатів.

На підставі вивчення «Положення про адвокатуру срср» 1939 р. та інших матеріалів, можна зробити висновок, що основним завданням адвоката була не допомога конкретній людині, а надання сприяння соціалістичному правосуддю.

«Положення про адвокатуру срср» 1939 р. також передбачало організацію обласних, крайових і республіканських колегій

адвокатів.

Згодом виникла необхідність організації в містах Москві та Ленінграді міських колегій адвокатів, хоча це і не було передбачено «Положенням».

Подальше законодавство про адвокатуру союзних республік (в тому числі «Положення про адвокатуру РРФСР» 1962 р) не тільки зберегло, але й значно розвинуло територіальний принцип організації адвокатури. Подальший розвиток цього принципу знайшло своє вираження в нових формах організації адвокатських об'єднань. Незважаючи на те, що колегії захисників формально були самоврядними і незалежними, практичними вони повністю знаходились під впливом державних і партійних органів, які постійно втручалися в їх діяльність. у сталінський час, при пануванні таємного, закритого і письмового процесу адвокатуру доводилося працювати дуже важко. кримінальний процес був перетворений в обов'язок відповідних органів будь-яким шляхом викрити злочинця і жорстоко покарати. Після війни багато адвокатів повернулися в свої колегії і продовжували в них свою роботу. у період мирного організації. адвокатури.